

Türkiye-Katar Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması Bilgi Notu

Türkiye-Katar Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması (TEOA) 26 Kasım 2018 tarihinde imzalanmış ve 1 Ağustos 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

TEOA ile başlayan yeni dönemde, iki ülke arasındaki ticarete konu malların önemli bir kısmında gümrük vergileri ve eş etkili önlemler, TEOA'nın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla karşılıklı olarak kaldırılmıştır. Ayrıca, ticaretin önündeki teknik engeller, sağlık ve bitki sağlığı önlemleri, damping ve korunma tedbirleri, hizmet ticareti ve e-ticaret gibi pek çok alanda önemli düzenlemeler TEOA sayesinde yürürlüğe girmiştir.

TEOA'nın, her biri Anlaşmanın ayrılmaz parçası olarak kabul edilen 8 adet eki bulunmaktadır.

EK-I, TEOA'nın menşe hükümlerini içermektedir. Menşe Protokolü ülkemizin Pan Avrupa Akdeniz Bölgesindeki ülkeler ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmaları'nın menşe protokollerinde uygulamakta olduğu Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon hükümleri esas alınarak hazırlanmıştır.

TEOA'daki menşe ispat belgesi, EUR.1 Dolaşım Belgesi'dir. TEOA'da "geri ödeme yasağı" bulunmamaktadır. Böylelikle, örneğin, dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilen ve menşe kurallarını karşılayan bir ürünün TEOA kapsamında EUR.1 Dolaşım Belgesi eşliğinde ihraç edilmesi halinde, ihraç ürününün üretiminde kullanılan ithal girdilere ilişkin telafi edici vergi doğmayacaktır.

EK-II ve EK-VIII gümrük vergilerinin kaldırılmasına ilişkin olup Türkiye ve Katar tarafından verilen taviz listelerini içermektedir. EK-VIII, iki ülke arasındaki ticaretin ağırlıklı kalemlerini oluşturan ürünlere ilişkin tarife cetvellerini içermekte ve bu cetvellerde kayıtlı ürünlerde ithalat vergilerinin kaldırılmasını öngörmektedir.

EK-III, EK-IV, EK-V ve EK-VI hizmet ticareti alanında genel hükümler ile birlikte mali hizmetler ve telekomünikasyon başlıkları altında da karşılıklı hizmet ticareti faaliyetlerini düzenleyen hükümleri içermektedir.

Hizmet ticareti pazara giriş listelerinde, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kapsamında yer alanların ötesinde üstlenilen karşılıklı taahhütler ile; hukuk, araç kiralama, reklamcılık, dağıtım, eğitim, tur operatörlüğü ve taşımacılık hizmetleri gibi sektörlerde yeni açılımlarına yanı sıra, Katar'ın halihazırda DTÖ sistemi altında bulunan bazı sektörel muhasebecilik, mimarlık, bilgisayar, inşaat hizmetleri vb. taahhütlerinde de iyileştirmeler elde edilmiştir.

E-Ticaret başlığı altında ise çevrimiçi tüketicinin korunması, kişisel verilerin korunması, istenmeyen elektronik mesajlara karşı önlemler ve kağıtsız ticaret gibi iş yapmayı kolaylaştırıcı ve e-ticaret ekosistemine duyulan güveni artırıcı nitelikte hükümler yer almaktadır.

EK-VII ise Anlaşmazlıkların Halli kapsamında tesis edilebilecek Tahkim Panelinin Çalışma Esaslarını belirlemektedir.